

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Horyzontalne kryteria obligatoryjne i rankingujące (aspekt formalny i strategiczny) dla działania FENX.01.03

Agnieszka Knap, Agnieszka Rusinowicz

12 marca 2025 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kryteria horyzontalne - to zbiór wspólnych kryteriów dla oceny wszystkich projektów w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat , Środowisko 2021-2027 w zakresie priorytetów I-VII.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

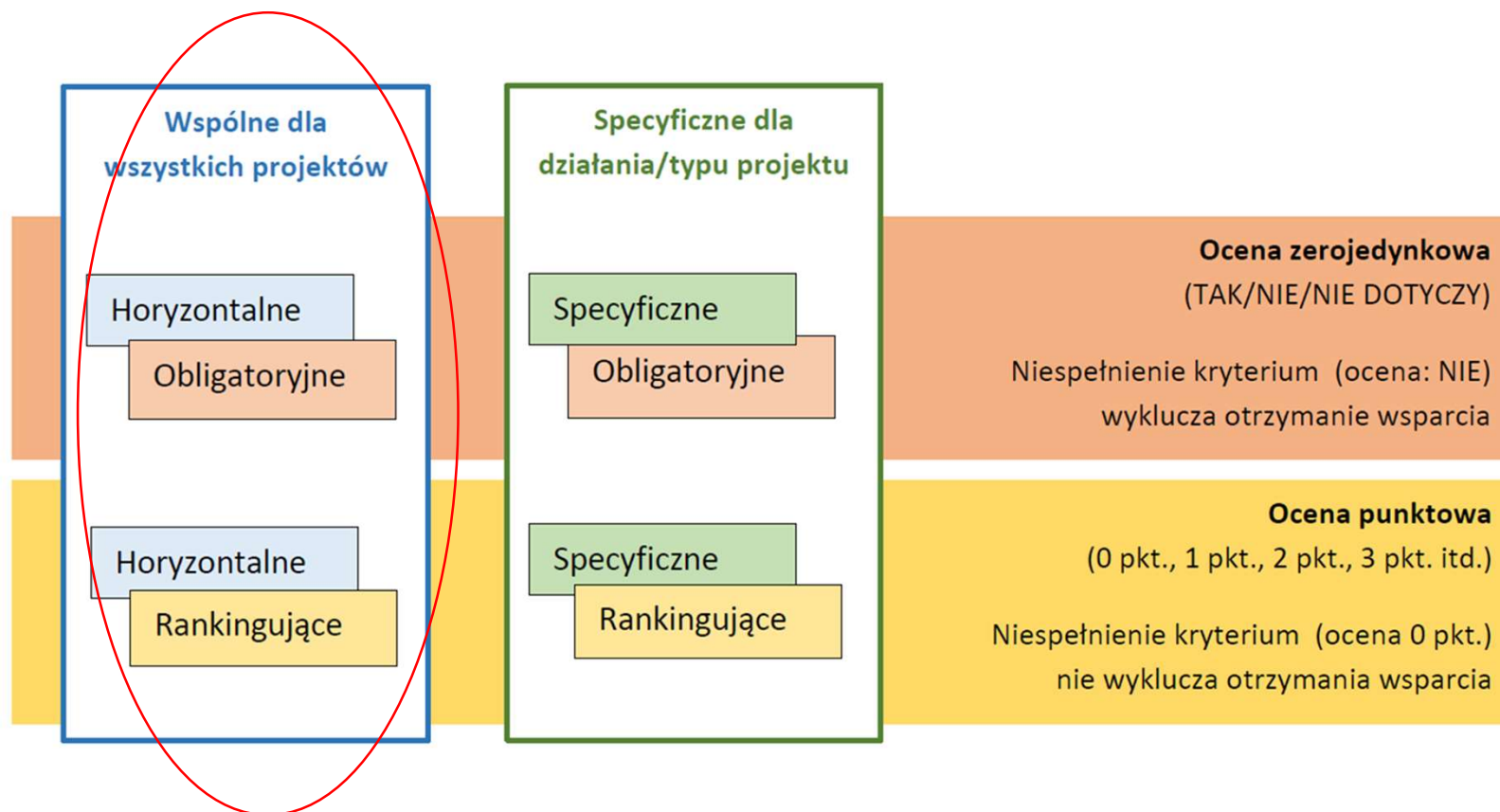
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kryteria horyzontalne – rodzaje i podstawa prawna

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. (CPR) art.63 i 73

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 1

Kryterium nr 1

„Zgodność z Programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Szczegółowym opisem priorytetów FEnIKS oraz regulaminem wyboru projektów (dokumenty aktualne na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie)”

Zapewnienie zgodności projektu w zakresie:

1. Typ/rodzaj projektu jest zgodny z przewidzianym w:
  - Programie FEnIKS
  - Szczegółowym opisie priorytetów FEnIKS (Szop)
  - Regulaminie wyboru projektów (w szczególności: §5 „Rodzaje projektów”, §6 „Zasady finansowania projektów”).
2. Projekt jest zgodny z opisem działania (w tym celem oraz zakresem interwencji i przyporządkowaniem adekwatnych wskaźników produktu i rezultatu dla danego typu projektu) – w tym §10 „Zasady oceny projektów” - ust 1 pkt 1) Regulaminu wyboru projektów.

Formularz wniosku o dofinansowanie i załączniki

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 1 – cd.

3. Wnioskodawca jest zgodny z określonym typem beneficjenta (§4 ust. 2 Regulaminu wyboru projektu oraz zapisy SZOP)

- Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki
- Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne (w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę) oraz spółki wodne (w rozumieniu art. 441 ustawy Prawo wodne)

4. Nie przekroczono pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania - 70% wydatków kwalifikowanych

5. Wnioskodawcy składający wniosek są uprawnieni do ubiegania się o przyznanie dofinansowania w ramach danego naboru.

W celu spełnienia kryterium (oceny pozytywnej) wszystkie ww. warunki muszą zostać spełnione.

Formularz wniosku o dofinansowanie i załączniki
Załącznik 15 – Oświadczenia Wnioskodawcy

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 2

Kryterium nr 2

„Zgodność projektu z dokumentami składającymi się na spełnienie warunków podstawowych”

Należy wykazać zgodność z:

- VI Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)
- Programem Inwestycyjnym w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W przypadku zakresu zaopatrzenia w wodę, projekt powinien być spójny z Programem inwestycyjnym w zakresie jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj. inwestycja powinna wpisywać się w przynajmniej jeden z obszarów działań Programu inwestycyjnego, jednocześnie zgodnego z zakresem zadań związanych z rozbudową i poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę opisanym w SZOP.

Rozdział 4 Programu FEnIKS „Warunki podstawowe”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, Pole: Opis projektu

Załączniki nr 6 Analiza zgodności aglomeracji z Dyrektywą nr 91/271/EWG , nr 6.1, Tabela dotycząca zgodności z dyrektywą

ściekową, nr 6.2 Aktualizacja danych nt. aglomeracji

Studium wykonalności

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 3

Kryterium nr 3
„Zgodność z
realizacją
zasady n+2”

31.12.2029 r. !!!

Harmonogram projektu nie narusza zasady n+2 w zakresie kwalifikowalności wydatków, zgodnie z zapisami art. 63 ust. 2 CPR

Art. 63 ust 2 CPR (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

„Wydatki kwalifikują się do otrzymania wkładu z Funduszy, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta lub partnera prywatnego operacji PPP i zapłacone w ramach wdrażanych operacji między dniem przedłożenia Komisji programu lub dniem **1 stycznia 2021 r.**, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza, a dniem **31 grudnia 2029 r.** W przypadku kosztów refundowanych zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b), c) i f) działania stanowiące podstawę refundacji przeprowadza się w okresie między dniem przedłożenia Komisji programu lub dniem **1 stycznia 2021 r.**, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza, a dniem **31 grudnia 2029 r.**”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu

Studium wykonalności

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 3 – cd.

Kryterium nr 3

„Zgodność z realizacją zasady n+2”

31.12.2029 r. !!!

Podsumowując:

Przed datą zakończenia realizacji projektu musi dojść do łącznego spełnienia poniższych warunków:

- faktycznie/fizycznie zakończono roboty, w pełni zrealizowano dostawy i usługi,
- nastąpił odbiór końcowy robót, dostaw i usług (sporządzono protokół odbioru końcowego lub inny odpowiadający mu dokument),
- uzyskano dokumenty potwierdzające oddanie do użytku zrealizowanych obiektów budowlanych wg procedur ustawy Prawo budowlane,
- dokonano wszystkich płatności w ramach kosztów kwalifikowanych projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu
Studium wykonalności

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 4

Kryterium nr 4

„Projekt nie został zakończony przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej”

Zgodnie z zapisami art. 63 ust.6 CPR

Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że projekt nie został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni zrealizowany (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez wnioskodawcę dokonane. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił **odbiór końcowy ostatnich robót** (protokół odbioru końcowego), dostaw lub usług.

Art. 63 ust. 6 CPR

„Operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia z Funduszy, w przypadku gdy zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach programu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu

Studium wykonalności

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 5

Kryterium nr 5

„Kompletność dokumentacji aplikacyjnej i spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku”

Ocena polegać będzie na weryfikacji kompletności wymaganej dokumentacji aplikacyjnej oraz spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku (w tym dokumentacji technicznej) na danym etapie oceny i w danym obszarze oceny.

Na I etapie oceny oceniający może zgłosić rekomendacje dotyczące zasadności uzupełnienia dokumentacji i/lub uspoźnienia danych i dokumentów w przypadku, gdy miałyby to wpływ na wynik weryfikacji kryteriów ocenianych na II etapie oceny. Rekomendacje nie mają jednak charakteru obligatoryjnego i nie wpływają na ocenę kryteriów ocenianych na I etapie oceny.

Formularz wniosku o dofinansowanie z załącznikami

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 8

Kryterium nr 8

„Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie”

Sprawdzone jest czy wobec wnioskodawcy nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów:

- art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1745);
- art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358 z późn. zm.)

lub nie zakazane zostało udzielanie bezpośredniego lub pośredniego wsparcia ze środków unijnych na podstawie art 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2022 r., poz. 835).

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie poprzez uzyskanie informacji z rejestrów publicznych, do których właściwa instytucja posiada dostęp lub na podstawie oświadczeń wnioskodawców.

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 9

Kryterium nr 9

„Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa”

Sprawdzone jest, czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 (Dz. Urz. UE 2014 L 187/1) albo w rozumieniu komunikatu Komisji Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE 2014 C 249/1) w zależności od tego, która jest właściwa (zgodnie z przepisami o pomocy publicznej). W przypadku projektów, których dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej dla ustalenia, czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji stosuje się rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014.

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Załącznik nr 15 – Oświadczenie Wnioskodawcy; pkt 3 w odniesieniu do wnioskodawcy:

Kryterium nr 8

Kryterium nr 9

- „3.1. nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;
- 3.2. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- 3.3. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2021 poz. 1745);
- 3.4. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 659);
- 3.5. nie zostało zakazane wobec niego udzielanie bezpośredniego lub pośredniego wsparcia ze środków unijnych na podstawie art 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 835) (...)”

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 10

Kryterium nr 10

„Brak
podwójnego
finansowania”

Sprawdzone są odpowiedzi wnioskodawcy na pytania zawarte we wniosku o dofinansowanie dotyczące braku podwójnego finansowania przedsięwzięć z różnych zewnętrznych środków publicznych, w tym europejskich.

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie/przy użyciu:

- pytań we wniosku o dofinansowanie,
- aplikacji Skaner (skaner.gov.pl - aplikacja jest elementem Centralnego Systemu Teleinformatycznego 2021, służy do weryfikowania podmiotów i osób)

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja G Źródła finansowania

Sekcja I Dodatkowe informacje

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 10 – cd.

Kryterium nr 10 „Brak podwójnego finansowania” – cd.

W celu wykazania braku podwójnego finansowania wnioskodawca powinien przede wszystkim potwierdzić, że:

- element projektu, w zakresie, w jakim jest zadeklarowany jako wydatek kwalifikowalny we wniosku o dofinansowanie, nie był/jest rozliczony ze środków UE - innych niż projekt, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie
  - w jakiejkolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia), i że - w związku z powyższym - nie dojdzie do więcej niż jednokrotnego przedstawienia do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE,
- nie otrzymał na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowe, unijne i in.) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Załącznik nr 15 – Oświadczenie Wnioskodawcy; pkt 1 w odniesieniu do zasad realizacji projektu:

Kryterium nr 10
„Brak
podwójnego
finansowania” –
cd.

- „1.1. nie otrzymał finansowania na realizację zakresu objętego projektem w ramach innych instrumentów finansowych UE oraz nie ubiega się i nie będzie ubiegał się - do czasu zakończenia oceny wniosku - o dofinansowanie dla zakresu objętego projektem w ramach innych instrumentów finansowych UE;
- 1.2. w stosunku do żadnego elementu przedmiotowego projektu nie zachodzi przesłanka podwójnego finansowania wydatków zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, a wydatki poniesione przez Wnioskodawcę oraz podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (o ile dotyczy) przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, zostały poniesione zgodnie z zasadami ww. Wytycznych, przy czym Wnioskodawca przyjmuje na siebie odpowiedzialność za prawidłowe poniesienie tych wydatków;”

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 11

„Klauzula
delokalizacyjna”

Nie dotyczy Działania FENX.01.03

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 (1)

Kryterium nr 19
„Zgodność
projektu z
zasadami
równości szans,
włączenia
społecznego i
niedyskryminacji”

Celem zasad równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jest:

- zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również z powodu rasy i pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.
- zapewnienie wszystkim osobom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, takiego samego dostępu do m.in. produktów, usług, infrastruktury, transportu, edukacji, informacji i zatrudnienia - co przyczyni się do zapobiegania powstawaniu różnego rodzaju problemów społecznych, tj. wykluczenia, marginalizacji społecznej, bezrobocia czy ubóstwa.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pola: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 (2)

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji oznacza, że wszystkie osoby w równym stopniu mogą korzystać z produktów i usług, które powstaną dzięki Programowi FEnIKS, przy czym to, że dane rozwiązanie jest skierowane do „wszystkich”, nie oznacza, że „wszyscy” w równym stopniu będą mogli z niego korzystać.

Aby spełnić to kryterium wnioskodawca musi wykazać, że:

- realizacja projektu będzie miała pozytywny wpływ na objęcie kryterium zasady,
- lub będzie miała, w całości lub części, neutralny charakter.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pola: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji,
w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19

(3)

Co do zasady wszystkie produkty i usługi, jakie powstaną w wyniku projektu, powinny być zgodne ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021–2027 określonymi w załączniku nr 2 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/.

Sama deklaracja równego traktowania nie oznacza spełnienia zasady równości szans i niedyskryminacji. Zgodnie z „Instrukcją użytkownika Aplikacji WOD2021” wnioskodawca jest zobowiązany opisać we wniosku o dofinansowanie konkretne działania, które planuje zrealizować i które będą podlegać weryfikacji na etapie sprawozdawczości oraz kontroli projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 – przykład (1)

Przykład:

Dotyczy inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. W ramach naboru finansowane mogą być projekty z zakresu gospodarki wodnościekowej, a dokładniej projekty finansujące budowę zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji. Dzięki dofinansowaniu z Programu powstanie lokalna sieć kanalizacyjna, umożliwiającą podłączenie się do niej wszystkim mieszkańcom i mieszkańcom. Program umożliwia inwestycje w miejską infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Nie przewiduje jednak pokrycia wydatków związanych z dołączeniem do niej przez indywidualne gospodarstwa domowe. Sieć kanalizacyjna będzie doprowadzona do granicy posesji poszczególnych gospodarstw. To na poziomie gospodarstw domowych będzie spoczywać wydatek związany z dołączeniem do sieci wodno-kanalizacyjnej. Dla niektórych gospodarstw domowych może się on okazać zbyt duży.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 – przykład (2)

W opisie wariantu przykładzie można wskazać pośrednie użytkowniczk i pośrednich użytkowników, tj. osoby mieszkające w posesjach graniczących z odnowioną infrastrukturą wodno-kanalizacyjną. Warto zweryfikować czy osoby te należą do grup osób szczególnie narażonych na depryzację materialną.

Przykładowe działania mające na celu wyrównywanie szans:

- programy dotacyjne gminy na dofinansowanie przyłączy kanalizacyjnych,
- pozyskiwanie dodatkowych funduszy z programów rządowych/samorządowych na sfinansowanie przyłączy,
- rozłożenie na raty płatności związanych ze sfinansowaniem budowy przyłączy dla właściciela posesji.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19

(4)

Wskazanie użytkowników i użytkowniczek projektu jest bardzo ważne dla jego realizacji. Umożliwia zarówno zaplanowanie odpowiednich rozwiązań we wniosku o dofinansowanie, ale pozwala także ocenić, czy dany projekt – i ogólnie Program – ma negatywny, neutralny czy pozytywny wpływ na sytuację osób szczególnie narażonych na dyskryminację.

W przypadku projektów wodno-ściekowych w większości można uznać, że produkty czy usługi będą miały charakter neutralne względem realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji. **W takim przypadku wnioskodawca musi jednak wykazać (uzasadnić), że dostępność nie dotyczy danego produktu (lub usługi), tj. produkty/usługi nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek.**

Nie oznacza to jednak, że sam projekt jest ogólnie neutralny dla tej zasady. W każdy projekt będzie bowiem zaangażowany personel projektu. Miejsce pracy, często generuje nie tylko sytuacje konfliktowe, ale także inne niepożądane zjawiska. Tymi zjawiskami są dyskryminacja i mobbing w zatrudnieniu. Często nierówne traktowanie jest związane z płcią, wiekiem, niepełnosprawnością, orientacją seksualną, tożsamością płciową, rasą, narodowością, pochodzeniem etnicznym, religią czy wyznaniem zatrudnionych osób. Z tego względu zasada równości szans i niedyskryminacji zawsze będzie mieć zastosowanie w ramach bieżącego zarządzania projektem, **jeśli tylko w budżecie projektu są ujęte wydatki osobowe.**

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 (5)

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Absolutnym minimum niezbędnym do potwierdzenia spełniania zasady równości szans i niedyskryminacji wobec personelu projektu finansowanego ze środków Programu jest przestrzeganie podstawowych regulacji prawnych dotyczących środowiska pracy: Kodeksu pracy i Ustawy z dnia 3 grudnia 2010 roku o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Opis ujęty we wniosku o dofinansowanie w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji nie powinien więc sprowadzać się do deklaracji „projekt będzie zgodny z zasadą”.

Opis ten powinien dotyczyć **konkretnych rozwiązań i działań równościowych**, funkcjonujących lub planowanych do wprowadzenia w organizacji wnioskodawcy bądź beneficjenta.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Przykładowe rozwiązania i działania wspierające realizację zasady równości szans i niedyskryminacji w ramach zarządzania personelem projektu:

- wypracowanie oraz wdrożenie procedur przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy,
- wypracowanie i wdrożenie w miejscu pracy rozwiązań w zakresie work-life balance,
- przeszkolenie wszystkich zatrudnionych osób w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy,
- przeprowadzenie audytu w miejscu pracy pod kątem równego traktowania w miejscu pracy,
- udział w inicjatywach i konkursach wspierających równe traktowanie i zarządzanie różnorodnością w miejscu pracy,
- uwzględnienie w ramach szkoleń BHP zagadnień dotyczących równego traktowania w miejscu pracy,
- onboarding nowo zatrudnionych osób, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących równego traktowania w miejscu pracy.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne – standardy w zakresie działań info-promo

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

- Stosowanie w materiałach informacyjno-promocyjnych zasad języka prostego. Przygotowując materiały informacyjno-promocyjne można korzystać z aplikacji www.jasnopis.pl (link do strony internetowej aplikacji). Wersja podstawowa aplikacji jest bezpłatna. Aplikacja ocenia trudność tekstu, a w wersji płatnej – automatycznie go upraszcza.
- Stosowanie w materiałach informacyjno-promocyjnych języka wrażliwego na płeć.
- Wykorzystywanie obrazów i grafik pokazujących osoby z różnych grup społecznych. Obrazy i grafiki nie powinny mieć wydźwięku stereotypowego.
- Stosowanie języka inkluzywnego, niestereotypowych obrazów i grafik.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteriu horyzontalne obligatoryjne nr 19 – dobra praktyka

w ogłoszeniu rekrutacyjnym zostanie wskazane, że ubiegający się o stanowisko w sekretariacie biura mogą przysłać swoje CV wraz z aplikacją, przy czym strona internetowa projektu będzie opatrzona zdjęciem takim:

A może takim ?

A dlaczego nie takim ?

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 – rekomendacje – przygotowanie WoD

- Weryfikacja, czy w projekcie będzie występować grupa bezpośrednich lub pośrednich użytkowników i użytkowników produktów bądź usług. Konieczna jest analiza ich potrzeb oraz identyfikacja trudności i barier, jakich mogą doświadczać, korzystając z produktów i usług projektowych.
- Zaplanowanie rozwiązań i działań odpowiadających na potrzeby oraz trudności i bariery, jakich mogą doświadczać użytkownicy i użytkownicy ostatecznie korzystający z produktów i usług projektowych.
- Wskazanie w treści wniosku o dofinansowanie rozwiązań i działań w zakresie równego traktowania personelu projektu. Tego rodzaju opis również stanowi potwierdzenie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji w projekcie.
- Uwzględnianie we wniosku o dofinansowanie wydatków na pokrycie planowanych rozwiązań i działań równościowych, wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb użytkowników i użytkowników projektu oraz na rzecz personelu projektu.
- Uwzględnianie we wniosku o dofinansowanie wydatków zapewniających dostępność produktów i usług. Wydatki te powinny także obejmować dostępność w zakresie działań informacyjno-promocyjnych.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 19 – rekomendacje – cd.

- czy w organizacji są wdrożone rozwiązania wspierające godzenie życia zawodowego i osobistego (na przykład elastyczny czas pracy, praca zdalna, zadaniowy czas pracy, programy dla osób powracających do pracy po dłuższej przerwie związanej z opieką nad osobą zależną)?
- czy w organizacji jest prowadzony monitoring luki płacowej między kobietami i mężczyznami oraz czy są podejmowane działania mające na celu minimalizację istniejących w tym zakresie nierówności?
- czy w budżecie organizacji uwzględniono wydatki na wyrównywanie szans płci niedoreprezentowanej
- uwzględnienie w projekcie wydatków zapewniających realizację działań o charakterze równościowym (na przykład szkoleń równościowych, kampanii informacyjnych, opieki nad dzieckiem w trakcie szkoleń). Jeżeli działania te są realizowane bezkosztowo – wyjaśnienie, jak zostanie zapewnione ich wdrożenie.
- opisanie we wniosku o dofinansowanie ustaleń przeprowadzonej analizy sytuacji kobiet i mężczyzn oraz działań, które służą eliminacji barier lub – jeżeli nie określono nierówności – wspieraniu istniejącej równowagi między kobietami i mężczyznami.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20 (1)

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. służy ochronie praw podstawowych przysługujących ludziom w Unii Europejskiej (UE).

Zawiera 54 artykułów dotyczących praw osobistych, obywatelskich, politycznych, gospodarczych i społecznych.

W odniesieniu do projektów realizowanych w obszarze środowisko wyróżniono pięć artykułów KPP, które są kluczowe dla Programu, tj.:

- artykuł 20 Równość wobec prawa,
- artykuł 21 Niedyskryminacja,
- artykuł 23 Równość kobiet i mężczyzn,
- artykuł 25 Prawa osób w podeszłym wieku oraz
- artykuł 26 Integracja osób niepełnosprawnych.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20 (2)

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu
z Kartą Praw

Podstawowych Unii
Europejskiej” – cd.

Projekty realizowane w ramach Programu FEnIKS muszą realizować określone standardy w tym:

- brak dyskryminacji,
- weryfikacja podwykonawców pod kątem zgodności z przepisami prawa pracy i praw człowieka,
- umieszczanie w umowach klauzul antyhandlowych,
- skuteczną ochronę danych osobowych.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20 (3)

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

W celu zapewnienia zgodności projektu z poszczególnymi postanowieniami Karty praw podstawowych beneficjenci mają możliwość zastosowania w podpisywanych z wykonawcami i podwykonawcami umowach klauzul społecznych, które uwzględniają aspekty społeczne.

Klauzule te są uregulowane między innymi w artykułach 94-96 Ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.

- Przykład klauzuli społecznej dotyczącej warunków pracy (artykuł 94 Prawa zamówień publicznych): „Wykonawca zobowiązuje się, że wszystkie osoby wykonujące pracę przy realizacji niniejszego zamówienia na podstawie umowy o pracę będą otrzymywały wynagrodzenie nie niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę (określone na podstawie przepisów prawa pracy) oraz będą miały zapewnione odpowiednie warunki pracy zgodne z przepisami BHP.”

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20 – przykład klauzul społecznych

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

- Przykład klauzuli społecznej dotyczącej warunków pracy szanujących godność zatrudnionych osób: „Wykonawca zapewnia, że wszystkie osoby zatrudnione do realizacji zamówienia będą pracować w warunkach szanujących ich godność, zdrowie oraz bezpieczeństwo, zgodnie z normami BHP. W przypadku wykrycia naruszeń tych standardów wykonawca będzie zobowiązany do natychmiastowego ich usunięcia pod rygorem nałożenia kary umownej.”
- Przykład klauzuli społecznej dotyczącej zatrudniania na podstawie umowy o pracę: „Zamawiający wymaga, aby wszystkie osoby wykonujące czynności bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu zamówienia, które polegają na świadczeniu pracy określonej w artykule 22 §1 Kodeksu pracy, były zatrudnione przez Wykonawcę na podstawie umowy o pracę.”

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu
z Kartą Praw
Podstawowych Unii
Europejskiej”

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20 – Kodeks pracy

Obowiązki i prawa zatrudnionych osób oraz pracodawców są regulowane w Polsce przez Kodeks pracy.

Zgodnie z artykułem 113 KP zabroniona jest dyskryminacja ze względu na różne kryteria, w tym ze względu na orientację psychoseksualną.

Na rozwiązania antydyskryminacyjne składają się między innymi:

- procedury przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy,
- szkolenia antydyskryminacyjne i antymobbingowe dla zatrudnionych osób,
- powoływanie osób zaufanych do zgłaszania przypadków dyskryminacji.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20

– przykłady do art. 7 KPP

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

Przykłady rozwiązań i wymagań w celu zapewnienia zgodności projektu z artykułem 7 KPP, tj. Poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego:

- Ograniczenie godzin pracy – prace budowlane są prowadzone od siódmej do dziewiętnastej. W sytuacjach awaryjnych, wymagających przedłużenia godzin pracy, jest uzyskiwana zgoda lokalnych władz i są stosowane środki ochrony osób mieszkających.
- Komunikacja i informacja – mieszkanki i mieszkańcy są regularnie informowani o postępach prac, harmonogramach i zmianach (biuletyny, e-maile, aplikacja mobilna). Osoby te mogą zgłaszać obawy, korzystając ze specjalnej linii telefonicznej.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 20

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

Realizacja standardów dostępności w zakresie działań informacyjno-promocyjnych:

- Stosowanie w materiałach informacyjno-promocyjnych zasad języka prostego. Przygotowując materiały informacyjno-promocyjne można korzystać z aplikacji www.jasnopis.pl (link do strony internetowej aplikacji). Wersja podstawowa aplikacji jest bezpłatna. Aplikacja ocenia trudność tekstu, a w wersji płatnej – automatycznie go upraszcza.
- Stosowanie w materiałach informacyjno-promocyjnych języka wrażliwego na płeć.
- Wykorzystywanie obrazów i grafik pokazujących osoby z różnych grup społecznych. Obrazy i grafiki nie powinny mieć wydźwięku stereotypowego.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 21 (1)

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z
Konwencją o
Prawach Osób
Niepełnosprawnych”

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. zawiera przepisy:

- zakazujące dyskryminowania osób niepełnosprawnych,
- nakazujące tworzenie warunków korzystania z praw na zasadzie równości z innymi osobami,
- nakazujące wprowadzenie rozwiązań specjalnie adresowanych do osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju zagadnienia.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 21 (2)

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z
Konwencją o Prawach
Osób
Niepełnosprawnych”
– cd.

Aby spełnić to kryterium wnioskodawca powinien wykazać brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu (w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu) a wymogami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. lub uzasadnić, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Aby zrealizować wymóg dostępności projektu, nie wystarczy zadeklarować, że projekt oraz jego produkty i usługi będą dostępne dla wszystkich. Dostępność musi być rozpatrywana pod kątem różnych niepełnosprawności. Inne bariery będzie napotykać w kontakcie z produktem czy usługą projektu osoba z niepełnosprawnością ruchową, inne – osoba z niepełnosprawnością wzroku czy słuchu, jeszcze inne – osoba z niepełnosprawnością intelektualną.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 21 (3)

Usunięcie barier będzie polegało na ich rozpoznaniu i zaplanowaniu działań, które je wyeliminują. Zgodnie z konwencją powinno się to odbywać przy zachowaniu zasad projektowania uniwersalnego lub – jeśli to niemożliwe – w drugiej kolejności przez zastosowanie racjonalnych usprawnień.

Projektowanie uniwersalne oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich w możliwie największym stopniu bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Projektowanie uniwersalne nie wyklucza pomocy technicznych dla szczególnych grup osób niepełnosprawnych, jeśli jest to potrzebne.

Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 21 (4)

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z
Konwencją o Prawach
Osób
Niepełnosprawnych”

– cd.

Dla wnioskodawców i beneficjentów Programu FEnIKS obowiązujący w tym zakresie jest *Załącznik nr 2 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”*, przedstawiający standardy dostępności. Standardy te określają minimalne wymagania dostępności w obszarze: architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-komunikacyjnym, transportowym oraz szkoleniowym. Obowiązek ich realizacji zależy nie tylko od specyfiki projektu, ale także od zidentyfikowanych potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 21 (5)

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z
Konwencją o Prawach
Osób
Niepełnosprawnych”
– cd.

Artykuł 21 Prawo do wolności wypowiedzi oraz dostępu do informacji – kampanie informacyjno-promocyjne oraz działania edukacyjne muszą być dostępne w formatach zrozumiałych dla osób z różnymi niepełnosprawnościami (napisy, audiodeskrypcja, język migowy, materiały brajlowskie). Projekty powinny angażować osoby z niepełnosprawnościami w procesy decyzyjne i planowanie działań, co może obejmować konsultacje społeczne oraz uwzględnianie ich opinii i potrzeb w projektach środowiskowych.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryterium horyzontalne obligatoryjne nr 22

Kryterium nr 22

„Zgodność projektu
z klauzulą
niedyskryminacyjną”

W wypadku wnioskodawcy będącego jednostką samorządu terytorialnego (JST) lub podmiotem kontrolowanym przez taką jednostkę bądź podmiotem zależnym od jednostki samorządu terytorialnego konieczne jest oświadczenie dotyczącego tego, że na terenie tej jednostki nie obowiązują żadne ustanowione przez jej organy dyskryminujące akty prawa miejscowego lub inne podjęte dyskryminujące uchwały.

Załącznik 19 do WoD - Oświadczenie Wnioskodawcy/podmiotu upoważnionego
do ponoszenia wydatków dotyczące klauzuli niedyskryminacyjnej

Kryteria horyzontalne obligatoryjne – przydatne informacje

Kryterium nr 19 - 22

- Stosowanie Karty Praw Podstawowych w toku wdrażania projektów finansowanych z funduszy UE. Przewodnik i praktyczne wskazówki dla organów krajowych
- Poradnik w zakresie stosowania zasad równościowych oraz przestrzegania warunków podstawowych w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” - NOWOŚĆ

https://www.feniks.gov.pl/media/145346/20241213_Poradnik_rownoscowy_FEnIKS.pdf

- Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie (załącznik 4 do regulaminu wyboru projektów w ramach programu FENX 2021-2027) - Sekcja i Dodatkowe informacje

Horyzontalne kryteria rankingujące

- Kryteria rankingujące są kryteriami punktowymi, a ich celem jest premiowanie określonych cech projektów, pożądanych z punktu widzenia zapisów programu.
- Niespełnienie kryterium (ocena 0 pkt) nie eliminuje projektu z możliwości otrzymania dofinansowania.
- Liczba zebranych punktów w decyduje o pozycji projektu na liście rankingowej.
- Minimalna liczba punktów, jaka projekt musi uzyskać to 117 pkt (max 392 pkt) .
- W ramach 11 kryteriów rankingujących, możliwe jest uzyskanie łącznie max 23 punkty
- Kryteria rozstrzygające

W przypadku, w którym projekty umieszczone na liście otrzymały jednakową liczbę punktów, a suma wnioskowanego w ramach tych projektów dofinansowania przekracza pozostałą dla naboru alokację, o wyższej pozycji na liście decyduje liczba punktów przyznanych w ocenie kryteriów rankingujących wskazanych w § 13 ust 6 Regulaminu naboru projektów

W pierwszej kolejności brane jest pod uwagę:

Kryterium specyficzne rankingujące nr 2 - Wypełnienie przez aglomerację wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 1

Kryterium nr 1

„Zastosowanie

elementów z zakresu

gospodarki o obiegu

zamkniętym, poprawy

efektywności

energetycznej i OZE,

ochrony przyrody (w tym

różnorodności

biologicznej) oraz

adaptacji do zmian

klimatu”

0-6 pkt

Aby uzyskać maks. 6 pkt wnioskodawca powinien przedstawić opis objętych projektem działań zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub elementów zmniejszających znacząco jego ślad środowiskowy, w tym rozwiązania w zakresie:

- gospodarki o obiegu zamkniętym (odzysk, recycling, zapobieganie powstawaniu odpadów, wykorzystanie wody szarej/ ścieków oczyszczonych itp. wynikające z „Mapy drogowej Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”) – 1 pkt,
- odporności i adaptacji do zmian klimatu (retencja wód opadowych, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenie inwestycji, itp.) – 1 pkt,
- ochrony przyrody (zachowanie istniejących ekosystemów, zwiększanie różnorodności biologicznej, zielona i niebieska infrastruktura, itp.) – 1 pkt,
- poprawy efektywności energetycznej i OZE – 1 pkt,
- dodatkowych nasadzeń drzew i krzewów na terenie inwestycji (ponad te wynikające z decyzji administracyjnych) – 1 pkt.
- realizacja projektu będzie przebiegać zgodnie ze „Standardem ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym” (Standard opracowany przez Fundację Ekorozwoju oraz Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu Fundacja EkoRozwoju) lub innym standardem stosowanym przez wnioskodawcę chroniącym zielen w stopniu nie mniejszym niż ww. „Standard (...)”. Spełnienie przedmiotowego kryterium następuje na podstawie oświadczenia wnioskodawcy - 1 pkt.

Załącznik nr 4 „Zgodność z prawem ochrony środowiska” pkt 4

Studium wykonalności pkt 7.4.3

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 2

Kryterium nr 2
„Zastosowanie
elementów
edukacyjnych w
projekcie”

0-1 pkt

Aby uzyskać 1 pkt wnioskodawca powinien przedstawić opis objętych projektem działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym:

- opisać szczegółowo proponowane działania,
- wskazać grupę odbiorców oraz
- wyjaśnić, w jaki sposób działania te wpłyną na podnoszenie świadomości ekologicznej wskazanej grupy społecznej.

Działania edukacyjne muszą być bezpośrednio związane z tematyką projektu

Działania edukacyjne ≠ działania informacyjno-promocyjne

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt obejmuje elementy edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa?

Studium wykonalności pkt 6.9

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 3

Kryterium nr 3

„Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)”

0-2 pkt

Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (<https://www.eusbsr.eu/>)

Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) jest jedną ze strategii makroregionalnych wdrażanych na obszarze Unii Europejskiej. Obejmuje 8 państw Unii Europejskiej graniczących z Bałtykiem.

Strategia nie stanowi odrębnego tekstu ustalającego ramy wdrażania – jej implementacja odbywa się poprzez Plan Działań (<https://www.eusbsr.eu/attachments/article/590824/Action%20Plan%202021.PDF>).

Działania w ramach SUERMB są wdrażane za pomocą 14 Obszarów Tematycznych: Nutri, Hazards, Bio-economy, Ship, Safe, Transport, Energy, Spatial Planning, Secure, Tourism, Culture, Innovation, Health, Education.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny lub komplementarny ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 3 – cd.

Kryterium nr 3

„Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)” – cd.

0-2 pkt

Spełnienie kryterium ocenia się na podstawie odpowiedzi we wniosku.

- Aby uzyskać 2 pkt wnioskodawca powinien wykazać, że realizacja projektu przyczynia się do osiągnięcia wskaźników, o których mowa w Planie działania UE dotyczącym Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego dla jednego z obszarów priorytetowych: Transport, Energy, Bio, Agri, Hazards, Nutri, Ship, Safe, Secure, Culture, Tourism, Health, np. poprzez ograniczenie emisji biogenów do wód (P, N).

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny lub komplementarny ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 4 (1)

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw”

0-2 pkt

Projekt zakłada współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych:

2 pkt. – projekt zakłada współpracę z partnerami z innych państw, tj. wspólne działania mające bezpośredni związek i wpływ na kształt i realizację inwestycji objętej projektem a także określeniem dokumentów stanowiących podstawę współpracy.

Należy wskazać oficjalny dokument potwierdzający nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym, z którego będzie wynikać, że wspólne działania mają bezpośredni związek i wpływ na kształt i realizację inwestycji objętej projektem (na etapie oceny IW może poprosić o skan dokumentu).

Ważne jest też, żeby nie był to podmiot wybierany przez wnioskodawcę w trybie zamówień publicznych do realizacji np. usług związanych z przygotowaniem czy realizacją projektu - nie jest to współpraca w rozumieniu niniejszego kryterium.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 4 (2)

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw” – cd.

0-2 pkt

Projekt zakłada współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych:

1 pkt. – projekt obejmuje wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych państw w zakresie zagadnień związanych z realizowanym projektem a także określeniem dokumentów stanowiących podstawę współpracy.

Należy wskazać dokument potwierdzający nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym oraz informacje (które mogą zostać udokumentowane) na temat terminu, zakresu wymiany doświadczeń, formy (szkolenia, konferencje, spotkania, itp.), głównych uczestników, uzyskane lub spodziewane efekty i ich związek lub wpływ na projekt realizowany w ramach działania FENX.01.03.

Jak powyżej, podmiot wybierany przez wnioskodawcę w trybie zamówień publicznych do realizacji np. usług związanych z przygotowaniem czy realizacją projektu - nie jest partnerem w rozumieniu niniejszego kryterium.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 4

(3)

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw” – cd.

0-2 pkt

Projekt jest komplementarny do innych projektów realizowanych poza granicami Polski w UE, krajach kandydujących i stowarzyszonych – 2 pkt

Udowodniono, że przedmiotowe projekty ukierunkowane są na osiągnięcie wspólnego celu i wzajemne wzmocnianie swoich efektów, co jest wynikiem świadomej wspólnej koordynacji działań projektowych

Uzasadniając komplementarność projektu należy zwrócić uwagę np.:

- czy przy realizacji projektu będą wykorzystywane efekty realizacji innego projektu,
- czy nastąpi wzmocnienie trwałości efektów jednego przedsięwzięcia poprzez realizację innego;
- czy projekty są adresowane do tej samej grupy docelowej, tego samego terytorium; czy rozwiązują ten sam problem;
- czy realizacja jednego projektu jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia;
- czy projekt stanowi ostatni etap szerszego przedsięwzięcia lub kontynuację wcześniej realizowanych przedsięwzięć?

Ocena na podstawie informacji we wniosku potwierdzających współpracę prowadzącą do realizacji celów dla działania FENX.01.03.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 5

Kryterium nr 5

„Projekt jest operacją o znaczeniu strategicznym w rozumieniu art. 2 ust. 5 Rozporządzenia UE 2021/1060”

0-3 pkt

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów „operacja o znaczeniu strategicznym” oznacza operację, która wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i która podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

Aby uzyskać 3 pkt. – projekt jest operacją o strategicznym znaczeniu w rozumieniu przepisów art. 2 pkt 5 CPR i został ujęty w wykazie takich operacji zawartym w załączniku do programu FEnIKS 2021-2027 (Załącznik nr 8 „Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem”) lub jest częścią wiązki projektów uznanych jako operacja o strategicznym znaczeniu.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest operacją o znaczeniu strategicznym w rozumieniu art. 2 ust. 5 Rozporządzenia UE 2021/1060?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 6

Kryterium nr 6

„Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR):

miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze/obszary zagrożone trwałą marginalizacją”

0-3 pkt

Projekt jest realizowany na jednym z dwóch obszarów strategicznej interwencji wskazanych w KSRR, tj. na obszarze miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub obszarze zagrożonym trwałą marginalizacją. Aktualizacja delimitacji obszarów strategicznej interwencji jest dostępna pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

3 pkt. – projekt jest realizowany na obszarze wskazanych OSI

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 7

Kryterium nr 7

„Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR):

Polska Wschodnia/Śląsk”

0-1 pkt

Projekt jest realizowany na jednym z dwóch obszarów strategicznej interwencji wskazanych w KSRR, tj. na obszarze Polski Wschodniej lub na Śląsku.

1 pkt. – projekt jest realizowany na obszarze Polski Wschodniej lub na Śląsku

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 8

Kryterium nr 8

„Projekt wynikający z zapisów strategii terytorialnej (ZIT lub IIT), bądź strategii rozwoju ponadlokalnego albo wynikający z dokumentów strategicznych i/lub planistycznych powstałych w ramach współpracy samorządów (w tym takich jak Centrum Wsparcia Doradczego, Partnerska Inicjatywa Miast, Program Rozwój Lokalny) lub komplementarny do ww. dokumentów”

0-2 pkt

Sprawdzone jest, czy projekt:

- wynika z zapisów strategii terytorialnej ZIT lub IIT, bądź strategii rozwoju ponadlokalnego albo wynika z dokumentów strategicznych i/lub planistycznych powstałych w ramach współpracy samorządów (w tym takich jak Centrum Wsparcia Doradczego, Partnerska Inicjatywa Miast, Program Rozwój Lokalny (1 pkt) albo
- j.w. lub czy jest komplementarny do ww. dokumentów, a także czy jest **realizowany na obszarze OSI (przynajmniej jedna gmina)**, takich jak miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze lub obszar zagrożony trwałą marginalizacją oraz czy jest realizowany w partnerstwie samorządów (2 pkt).

W celu wykazania komplementarności konieczne jest wykazanie, że dany projekt będzie stanowić część większego przedsięwzięcia poprzez dopełnienie innymi działaniami lub projektami zapisanymi we wskazanych dokumentach, które w efekcie przyczynią się do wzmocnienia potencjału przedsięwzięcia (np. poprzez powiązanie z działaniami miękkimi, inwestycjami zwiększającymi dostępność fizyczną projektu i zwiększaniem atrakcyjności otoczenia, a także uzupełnieniem inwestycji względem innych inwestycji, w tym również inwestycji innych podmiotów itp.)

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 9

Kryterium nr 9

„Projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE”

0-1 pkt

- Sprawdzane jest, czy projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE (np. instrumenty finansowe, inwestycje prywatne/publiczne itp.) w wymiarze wyższym niż minimalny wymagany wkład własny wnioskodawcy.
- Aby kryterium zostało uznane za spełnione, wkład zapewniany przez wnioskodawcę powinien **być podwyższony min. o jeden pkt. proc. względem poziomu całkowitych kosztów kwalifikowalnych możliwych do współfinansowania dla danego projektu** (z uwzględnieniem analogicznego podejścia dla projektów objętych uwarunkowaniami dot. pomocy publicznej – tam gdzie ma to zastosowanie).

■ 0 -1 pkt

Przykład: Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie wynosi 70% wydatków kwalifikowalnych. W celu otrzymania punktów za to kryterium, wnioskodawca zapewni co najmniej 31% wkładu własnego, a tym samym wsparcie UE wyniesie maksymalnie 69% w odniesieniu do całości kosztów uznanych za kwalifikowalne.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja G Źródła finansowania
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 10 (1)

Kryterium nr 10

„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu”

0-1 pkt

Inicjatywa „Nowy Europejski Bauhaus” (NEB) to interdyscyplinarny projekt zainicjowany przez Komisję Europejską w 2020 r., , któremu kierunek nadają trzy podstawowe, nierozłączne wartości:

- zrównoważoność – od celów klimatycznych po obieg zamknięty, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń oraz bioróżnorodność;
- estetyka – jakość doznania i styl, tj. elementy wykraczające poza funkcjonalność;
- włączenie społeczne – waloryzowanie różnorodności, zapewnienie wszystkim równości, dostępności oraz przystępności cenowej.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Nowy Europejski Bauhaus piękno, zrównoważoność, wspólnota

[COM\(2021\) 573 PL ACT.PDF](#)

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości
Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 10 (2)

Kryterium nr 10

„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu” – cd.

0-1 pkt

Zgodnie z założeniem programu działania w ramach NEB powinny wpisywać się w co najmniej jedną z czterech osi tematycznych, którymi Komisja Europejska postanowiła kierować się przy wdrażaniu Inicjatywy, tj.:

1. powrót do natury;
2. odzyskanie poczucia przynależności;
3. nadanie priorytetu miejscom i ludziom, którzy tego najbardziej potrzebują;
4. potrzeba zapewnienia w ekosystemach przemysłowych długoterminowego myślenia w kategoriach cyklu życia produktu,

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryterium horyzontalne rankingujące nr 10 (3)

Kryterium nr 10
„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu” – cd.
0-1 pkt

Proponowane działania muszą charakteryzować się podejściem wielopoziomowym:

- od globalnego do lokalnego - opartym na społecznościach lokalnych i ukierunkowanym na konkretny obszar,
- partycypacyjnym - opartym na uczestnictwie społeczeństwa obywatelskiego, w tym grup niedostatecznie reprezentowanych w danych sektorach oraz
- transdyscyplinarnym - opartym na zintegrowanym podejściu do rozwiązywania złożonych problemów wykorzystując różne kompetencje i wiedzę.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryteria horyzontalne rankingujące nr 11

Kryterium nr 11

„Partnerstwo
międzysektorowe”

0-1 pkt

Nie dotyczy działania FENX.01.03

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Dziękujemy za uwagę.

Zapraszamy na stronę:

www.gov.pl/web/nfosigw/fundusze-europejskie-na-infrastrukture-klimat-i-srodowisko

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ